

Надія Петрівна ХРИСТИНЧЕНКО,

докторка юридичних наук, професорка

(Київський університет інтелектуальної власності та права Національного університету «Одеська юридична академія», м. Київ)

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА НЕВИКОНАННЯ ДОГОВОРІВ ПРО ПЕРЕДАЧУ МАЙНА У ВЛАСНІСТЬ

У статті досліджено особливості відповідальності за невиконання договірних зобов'язань щодо передачі майна у власність, що є важливим елементом правового регулювання цивільного обороту. Проаналізовано основні типи договорів про передачу майна, включаючи купівлю-продаж, лізинг, оренду, поставку, міну та ренти. Особливу увагу приділено судовій практиці, що демонструє різні підходи до оцінки порушень договірних зобов'язань, зокрема до визначення їх істотності та застосування санкцій.

Розглянуто проблеми правозастосування, зокрема відсутність уніфікованих підходів до оцінки ступеня порушень, можливість зловживань формальними підставами для розірвання договорів, недостатню деталізацію договірних умов та складнощі з виконанням судових рішень. Запропоновано шляхи вдосконалення договірного регулювання, які включають деталізацію умов договорів, розширення альтернативних методів вирішення спорів, посилення відповідальності за невиконання договірних зобов'язань та вдосконалення механізмів примусового виконання судових рішень.

Дослідження підтверджує, що вдосконалення правового регулювання відповідальності за порушення договірних зобов'язань є необхідним для забезпечення правової визначеності та підвищення рівня захисту сторін у договірних відносинах. Запровадження більш ефективних механізмів відповідальності сприятиме мінімізації правових конфліктів, покращенню договірної дисципліни та стабільності цивільного обороту.

Ключові слова: договір про передачу майна, відповідальність за невиконання договору, майнові права, цивільний оборот, купівля-продаж, лізинг, оренда, міна, рента, правова визначеність, договірні зобов'язання, фінансові санкції, правозастосування, примусове виконання, медіація, альтернативне вирішення спорів.

Постановка проблеми. Передача майна у власність є важливим елементом договірних зобов'язань, що забезпечує стабільність цивільного обороту та гарантує правову визначеність для сторін договору. Однак на практиці нерідко виникають ситуації, коли зобов'язання щодо передачі майна не виконуються або виконуються неналежним чином. Це може бути пов'язано як із недобросовісністю сторін, так і з об'єктивними причинами, такими як фінансові труднощі, юридичні колізії або форс-мажорні

обставини.

Проблема відповідальності за невиконання договорів про передачу майна у власність є актуальною як для договірної права, так і для судової практики. Відсутність єдиних підходів до застосування санкцій за порушення таких зобов'язань може призводити до правової невизначеності, затримок у виконанні договорів та економічних втрат для учасників правовідносин. Крім того, правові механізми, що регулюють відповідальність за невиконання договірних зобов'язань, повинні враховувати баланс інтересів сторін, а також загальні принципи справедливості та добросовісності.

Таким чином, дослідження проблеми відповідальності за невиконання договорів про передачу майна у власність є важливим як з наукової, так і з практичної точки зору. Необхідним є аналіз існуючих правових норм, судової практики та можливих шляхів удосконалення механізмів відповідальності, що дозволить підвищити ефективність правозастосування та захистити права сторін у договірних відносинах.

Окремі питання відповідальності за невиконання договорів про передачу майна у власність розглядали М. Зенікова, І. Коваленко, І. Плискань та інші.

Метою цієї статті є з'ясування особливостей відповідальності за невиконання договорів про передачу майна у власність.

Виклад основного матеріалу. Згідно зі статтею 3 Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні»¹, майновими правами визнаються будь-які права, пов'язані з майном, які відрізняються від права власності. До них належать як складові права власності (зокрема, право володіння, розпорядження та користування), так і спеціальні права, наприклад, право на здійснення певного виду діяльності, використання природних ресурсів тощо. Крім того, до цієї категорії включаються права вимоги.

Відповідно до положень статті 12 Цивільного кодексу України особа має право передавати свої майнові права іншим особам на відплатній або безвідплатній основі, якщо інше не передбачено законодавством². Це означає, що майнові права можуть бути не лише припинені шляхом відмови від них, а й передані іншим суб'єктам.

Згідно зі статтею 144 Господарського кодексу України майнові права суб'єкта господарювання можуть виникати з договорів, які прямо передбачені законодавством, а також з угод, що не суперечать йому, навіть якщо вони не регламентовані окремими нормативними актами³. Крім того, такі права можуть з'являтися в результаті створення або придбання майна на законних підставах. Якщо майно або пов'язані з ним права підлягають

---

¹ Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні : Закон України від 12.07.2001 р. № 2658-III URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2658-14#Text>.

² Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>.

³ Господарський кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>.

державній реєстрації, вони набувають чинності з моменту такої реєстрації, якщо інше не передбачено законом¹.

Продовжуючи аналіз правових аспектів майнових прав, слід розглянути договірні механізми їх передачі, зокрема, договір купівлі-продажу.

Договір про передачу майна у власність, а саме договір купівлі-продажу, є одним із найбільш поширених цивільно-правових інструментів регулювання майнових відносин. Відповідно до його умов, одна сторона – продавець – передає певне майно іншій стороні – покупцеві, який, у свою чергу, приймає це майно та зобов'язується сплатити за нього визначену грошову суму². Даний договір завжди має двосторонній характер, оскільки породжує взаємні права та обов'язки для обох учасників.

Договір купівлі-продажу слугує підставою для виникнення зобов'язальних правовідносин між продавцем і покупцем. З моменту виконання договору покупець набуває право власності на відповідне майно, причому це право є речовим та абсолютним.

Серед різновидів договірних зобов'язань щодо передачі майна у власність слід виокремити договір роздрібної купівлі-продажу. За таким договором продавець, який здійснює підприємницьку діяльність у сфері роздрібної торгівлі, зобов'язується передати покупцеві товар, призначений для особистого, сімейного чи домашнього використання, не пов'язаного з веденням підприємницької діяльності. Цей вид купівлі-продажу є найбільш поширеним у цивільному обороті, оскільки забезпечує задоволення споживчих потреб громадян та відіграє ключову роль у регулюванні товарного обігу.

Таким чином, договір купівлі-продажу виступає фундаментальним інструментом майнового обороту, що не лише визначає права та обов'язки сторін, а й сприяє динамічному розвитку цивільних правовідносин³.

Продовжуючи аналіз договірних механізмів передачі майна у власність, варто розглянути окремі різновиди договорів купівлі-продажу та інші правові конструкції, що відіграють важливу роль у регулюванні майнових відносин.

Одним із таких договорів є договір поставки товарів, який відрізняється від загальної конструкції купівлі-продажу тим, що передбачає обов'язок продавця передати товари у погоджені строки для використання у підприємницькій діяльності або інших цілях, не пов'язаних із особистим чи домашнім споживанням.

---

¹ Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>.

² Плискань І. Як вищі суди тлумачать неналежне виконання найпоширеніших видів договорів. Ліга закон. 11.06.2021. URL: https://biz.ligazakon.net/analytcs/204190_nenalezhne-vikonannya-umov-dogovoru-sudova-praktika.

³ Коваленко І. А. Договори про передачу майна у власність // Science and technology : problems, prospects and innovations : proceedings of IX International Scientific and Practical Conference, Osaka, Japan, 8-10 June 2023. CPN Publishing Group, Osaka, Japan, 2023. P. 508.

Окрему категорію становить постачання товарів для державних і муніципальних потреб. Такі відносини регулюються державними контрактами, які слугують підставою для укладення договорів поставки, що забезпечують потреби державних чи муніципальних органів.

Ще одним специфічним видом договору купівлі-продажу є контрактація сільськогосподарської продукції. Відповідно до цього договору, виробник сільськогосподарської продукції передає її заготівельнику, який здійснює закупівлю з метою подальшої переробки або реалізації.

До окремої групи відноситься договір енергопостачання, який передбачає зобов'язання енергопостачальної організації здійснювати подачу енергії споживачеві через підключену мережу. Водночас абонент зобов'язаний оплачувати отриману енергію, дотримуватися умов споживання, передбачених договором, та забезпечувати безпеку експлуатації мереж.

Продаж нерухомості є ще одним різновидом купівлі-продажу, за яким продавець передає у власність покупця об'єкт нерухомого майна, такий як будівля, квартира, земельна ділянка чи інше нерухоме майно.

Окремо розглядається продаж підприємства, що передбачає передачу у власність покупця підприємства як цілісного майнового комплексу. Водночас продавець зберігає права та обов'язки, які не можуть бути передані за законом.

Спорідненим із купівлею-продажем є договір міни, відповідно до якого кожна зі сторін зобов'язується передати іншій стороні один товар в обмін на інший. Ця конструкція нагадує бартерні угоди, проте останні передбачають обмін не лише товарами, а й роботами чи послугами.

Ще однією безоплатною формою передачі майна є договір дарування, за яким одна сторона передає іншій річ або майнове право без будь-якої компенсації.

Наостанок слід згадати договір ренти, який передбачає, що одна сторона передає майно у власність іншій, а отримувач ренти, своєю чергою, зобов'язується виплачувати регулярні грошові суми або здійснювати інше матеріальне забезпечення власника переданого майна.

Таким чином, правове регулювання передачі майна у власність охоплює широкий спектр договірних механізмів, які забезпечують баланс інтересів сторін та формують основу цивільного обороту¹.

Окрім традиційних механізмів набуття права власності, значного поширення набуває фінансовий лізинг, зокрема у сфері автомобільного транспорту.

Лізинг автомобілів є сучасним інструментом придбання транспортного засобу, який передбачає участь трьох сторін: особи, яка бажає отримати авто у користування (лізингоодержувача), посередника, що

---

¹ Коваленко І. А. Договори про передачу майна у власність // Science and technology : problems, prospects and innovations : proceedings of IX International Scientific and Practical Conference, Osaka, Japan, 8-10 June 2023. CPN Publishing Group, Osaka, Japan, 2023. P. С. 508–510.

фінансує угоду (лізингодавця), та продавця. Суть такого механізму полягає в тому, що лізингодавець за власні кошти купує автомобіль у продавця, а потім передає його у лізинг лізингоодержувачу на умовах періодичних платежів із можливістю викупу.

Для реалізації лізингової операції укладаються два окремі договори:

- Договір поставки автомобіля між лізингодавцем (посередником) та продавцем, відповідно до якого відбувається передача транспортного засобу у власність лізингодавця.

- Договір фінансового лізингу між лізингодавцем та лізингоодержувачем, який визначає умови користування автомобілем, порядок внесення лізингових платежів та можливість його подальшого викупу.

Таким чином, лізинговий механізм поєднує в собі елементи як фінансування, так і оренди, надаючи можливість отримати транспортний засіб у користування з перспективою його викупу в майбутньому. Це робить лізинг ефективним інструментом для оптимізації витрат та розширення можливостей придбання автомобілів.

Лізингові правовідносини нерідко стають предметом судових спорів, особливо коли мова йде про відповідність предмета лізингу заявленим характеристикам. Одним із таких показових випадків є справа № 916/1830/19, у якій лізингоодержувач звернувся до суду з вимогою про заміну некомплектного автомобіля на BMW 520d з інтелектуальною системою повного приводу BMW xDrive¹.

Цей спір міг би бути уникнений, якби всі технічні характеристики автомобіля, включаючи його комплектність, були чітко зафіксовані не лише в договорі поставки, а й у договорі фінансового лізингу (або в додатках до нього). Незважаючи на те, що автомобіль був прийнятий лізингоодержувачем без зауважень, що підтверджується актом приймання-передачі, суд першої інстанції визнав, що мало місце порушення умов договору поставки. Було встановлено, що покупець фактично отримав не той товар, на який розраховував, а виявлення невідповідності комплектності стало можливим лише під час експлуатації транспортного засобу. Відтак, суд дійшов висновку, що продавець неналежним чином виконав свої договірні зобов'язання.

Однак суд апеляційної інстанції скасував це рішення, аргументуючи це тим, що інформація про комплектність автомобіля містилася виключно в договорі поставки, стороною якого є лізингодавець, а не лізингоодержувач. Відтак, суд вказав, що домовленість стосувалася лише марки та моделі авто, а інших конкретних умов щодо комплектації в договорі фінансового лізингу не було.

Проте Верховний Суд підтримав позицію суду першої інстанції, залишивши його рішення в силі. Таким чином, було підтверджено, що

---

¹ Постанова Верховного Суду України № 916/1830/19 від 30 січня 2020 року. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/87329221>.

постачальник несе відповідальність за якість, комплектність і справність предмета лізингу перед лізингоодержувачем, що прямо передбачено статтею 808 Цивільного кодексу України.

Ця справа демонструє, наскільки важливим є чітке формулювання умов договору та їх узгодженість між усіма сторонами. Неоднозначність положень контракту часто використовується зацікавленими сторонами у власних інтересах. Зокрема, у судовій практиці нерідко зустрічаються аргументи, що спірні положення були результатом домовленості сторін, не суперечать законодавству, а самі учасники правочину мали можливість внести свої пропозиції або відмовитися від укладення договору на запропонованих умовах.

Таким чином, справа № 916/1830/19 підтверджує необхідність детальної регламентації всіх характеристик предмета лізингу, щоб уникнути подальших непорозумінь та судових спорів.

Аналіз судової практики свідчить, що при вирішенні спорів, пов'язаних із виконанням договірних зобов'язань, особливу увагу слід приділяти як формальним, так і фактичним аспектам правовідносин між сторонами. Це підтверджується й підходом Верховного Суду у справі № 417/4629/17¹, що стосувалася розірвання договору оренди землі.

У своїй постанові від 30.09.2020 року Верховний Суд визначив критерії, за якими слід оцінювати істотність порушення договору оренди землі. До таких критеріїв належать:

- встановлення самого факту істотного порушення умов договору;
- наявність шкоди, що може виражатися у реальних збитках або упущеній вигоді;
- визначення розміру завданої шкоди;
- оцінка того, наскільки отриманий результат відрізняється від очікуваного на момент укладення договору.

У цій справі орендодавці вимагали розірвання договору на тій підставі, що орендар не укладав додаткових угод щодо перегляду розміру орендної плати, а визначав його одноосібно. При цьому договір містив умову про щорічне погодження розміру орендної плати шляхом укладення відповідного додатку. Відповідно, сторони не дотрималися суттєвої умови договору – визначення розміру орендної плати в належний спосіб.

Однак Верховний Суд не задовольнив вимогу про розірвання договору, оскільки на момент звернення до суду орендодавець отримував орендну плату, а позивач не заперечував цей факт. Ба більше, у судовому засіданні було зазначено, що розмір виплат, які здійснював орендар, орендодавця влаштовував.

Ця справа демонструє важливий правовий аспект: якщо сторона договору тривалий час приймала умови контрагента та не висувала

---

¹ Постанова Верховного Суду України від 30.09.2020 № 417/4629/17. Ліга 360. URL: https://verdictum.ligazakon.net/document/92020976?utm_source=biz.ligazakon.net&utm_medium=news&utm_content=bizpress01&_ga=2.113966919.191955755.1739283694-1345877124.1738605709#_gl=1*ff4hv7*_gcl_au*MTQzNjc5MDI1My4xNzM4NjA1NzA5.

заперечень щодо виконання зобов'язань, суд може визнати їх дії такими, що підтверджують прийняття існуючих умов. Наприклад, якщо сторони фактично здійснювали розрахунки готівкою, хоча договір передбачав лише безготівкову форму платежу, це може бути використано як доказ прийняття умов на практиці¹.

Отже, при вирішенні спорів щодо розірвання договорів варто враховувати не лише формальні порушення, а й фактичну поведінку сторін упродовж виконання договору. Суд може відмовити у задоволенні позову, якщо встановить, що раніше сторона фактично погоджувалася з умовами договору, не заперечувала проти них і лише згодом почала посилатися на порушення та завдану шкоду.

Аналізуючи договірні відносини щодо передачі майна у власність або користування, важливо враховувати й правові наслідки їх невиконання чи неналежного виконання. Порушення договірних зобов'язань може спричинити різноманітні юридичні наслідки залежно від типу договору, його умов та чинного законодавства.

Зокрема, невиконання зобов'язань за договором управління майном може мати такі наслідки:

1. Припинення договору – договір управління майном може бути розірваний у разі загибелі майна, закінчення строку його дії або за ініціативою однієї зі сторін.

2. Повернення майна – після припинення договору управитель повинен передати майно установникові управління у порядку, визначеному умовами договору.

3. Відшкодування збитків – якщо управитель неналежним чином виконував свої обов'язки і завдав збитків установникові управління, він зобов'язаний компенсувати завдані втрати².

Згідно з нормами Цивільного кодексу України, порушення договірних зобов'язань тягне за собою такі наслідки:

- сплата неустойки – боржник має сплатити визначену договором або законом неустойку (штраф, пеню) у разі невиконання або неналежного виконання зобов'язання.

- відшкодування збитків – кредитор має право вимагати від боржника компенсацію як реальних збитків, так і упущеної вигоди, що виникли внаслідок порушення умов договору.

- припинення або зміна зобов'язання – у разі істотного порушення умов договору можливе розірвання договору або зміна його положень у порядку, передбаченому законом чи самим договором³.

¹ Плискань І. Як вищі суди тлумачать неналежне виконання найпоширеніших видів договорів. Ліга закон. 11.06.2021. URL: https://biz.ligazakon.net/analitics/204190_nenalezhne-vikonannya-umov-dogovoru-sudova-praktika.

² Договір управління майном. Безоплатна правнича допомога. URL: https://wiki.legalaid.gov.ua/index.php/%D0%94%D0%BE%D0%B3%D0%BE%D0%B2%D1%96%D1%80_%D1%83%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BB%D1%96%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%BC%D0%B0%D0%B9%D0%BD%D0%BE%D0%BC.

³ Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 435-IV. URL:

Таким чином, юридичні наслідки невиконання договору про передачу майна визначаються як конкретними договірними умовами, так і законодавчими нормами України.

Загалом, відповідальність за невиконання або неналежне виконання договорів про передачу майна включає кілька основних форм:

1. Відшкодування збитків – боржник зобов'язаний компенсувати кредитору реальні втрати та упущену вигоду, що виникли внаслідок невиконання або неналежного виконання договірних зобов'язань.

2. Сплата неустойки (штрафу, пені) – у разі порушення умов договору сторона, яка не виконала свої зобов'язання, може бути зобов'язана сплатити визначену договором або законом неустойку¹.

3. Розірвання договору – якщо порушення умов договору є істотним, постраждала сторона може ініціювати його розірвання в судовому порядку.

4. Повернення майна – після розірвання договору сторона, яка отримала майно, має повернути його іншій стороні у відповідному стані та у визначеному порядку².

5. Відповідальність за прострочення – у разі несвоєчасного виконання зобов'язання боржник несе відповідальність за завдані цим збитки, а також ризикує нести відповідальність за випадкове знищення чи пошкодження майна.

Таким чином, конкретні наслідки невиконання договірних зобов'язань залежать від положень договору, характеру порушення та норм чинного законодавства України.

У судовій практиці питання дотримання договірних зобов'язань, зокрема щодо сплати орендної плати, набуває особливого значення. Неналежне виконання таких зобов'язань може мати серйозні правові наслідки, що підтверджується рішенням Господарського суду Черкаської області у справі № 925/1313/23.

2 листопада 2023 року суд розглянув позов Комунальної установи «Обласний центр народної творчості та культурно-освітньої роботи» Черкаської обласної ради до Регіонального фонду підтримки підприємництва по Черкаській області. Позивач вимагав стягнення заборгованості за оренду в розмірі 130 018,57 грн, розірвання договору оренди нерухомого майна від 12.06.2012 № 2, а також повернення орендованого об'єкта в належному стані.

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>.

¹ Порушення зобов'язання. Відповідальність. Безоплатна правнича допомога. URL: https://wiki.legalaid.gov.ua/index.php/%D0%9F%D0%BE%D1%80%D1%83%D1%88%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%B7%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D0%B2%27%D1%8F%D0%B7%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F.%D0%92%D1%96%D0%B4%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D1%96%D0%B4%D0%B0%D0%B%D1%8C%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C.

² Про деякі питання практики застосування законодавства про оренду (найм) майна : Постанова Пленуму Вищого господарського суду України № 12 від 29.05.2013. Верховна Рада України. Офіційний сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/v0012600-13>.

Суд встановив, що відповідач не виконав свого обов'язку зі сплати орендної плати, що є істотним порушенням договору. Окрім цього, відповідач не з'явився на судові засідання та не надав відзиву на позов. Водночас суд підтвердив, що відповідач був належним чином повідомлений про час і місце розгляду справи.

З огляду на надані докази та встановлені обставини, суд ухвалив рішення задовольнити позовні вимоги в повному обсязі:

- стягнути заборгованість за орендною платою;
- розірвати договір оренди у зв'язку з істотним порушенням його умов;
- зобов'язати відповідача повернути орендоване майно у встановленому порядку.

Це рішення вкотре наголошує на важливості виконання договірних зобов'язань, зокрема щодо своєчасної сплати орендної плати. Порушення таких зобов'язань може призвести до примусового розірвання договору, втрати права користування майном та фінансових санкцій¹.

Останні судові рішення підтверджують, що невиконання договірних зобов'язань може призводити до серйозних правових наслідків, зокрема до примусового розірвання договорів, втрати права користування майном та фінансових санкцій. Проте актуальним залишається питання ефективності правозастосування у випадках порушення договорів про передачу майна у власність.

Однією з головних проблем є відсутність уніфікованих підходів до оцінки істотності порушень, що створює правову невизначеність та ускладнює захист прав сторін. Нерідко спостерігається використання формальних підстав для розірвання договору, навіть якщо порушення не завдало істотної шкоди іншій стороні. Це, у свою чергу, може ставати засобом зловживання правами та призводити до недобросовісної поведінки контрагентів.

Ще однією проблемою є недостатня деталізація договірних умов, що залишає можливість для їх довільного трактування у разі виникнення спору. Відсутність чітко прописаних механізмів відповідальності та порядку виконання договорів значно ускладнює судовий розгляд, подовжує строки вирішення спорів і негативно впливає на діловий оборот. Водночас навіть після ухвалення судового рішення про стягнення заборгованості чи повернення майна виконання цих рішень може бути проблематичним через недосконалість процедур виконавчого провадження.

Ефективним напрямом розвитку договірного права є вдосконалення правового регулювання, спрямованого на підвищення відповідальності за порушення договірних зобов'язань та запровадження більш чітких критеріїв оцінки істотності порушень. Деталізація умов договорів, зокрема

---

¹ Рішення Господарського суду Черкаської області № 114928324 від 02.11.2023. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <https://youcontrol.com.ua/catalog/court-document/114928324/>

щодо відповідальності сторін, строків виконання та механізмів вирішення спорів, може значно зменшити кількість правових конфліктів. Також важливим є розвиток альтернативних способів врегулювання спорів, зокрема медіації та арбітражних механізмів, що сприятиме зниженню судового навантаження та пришвидшенню розгляду справ.

Розширення можливостей примусового виконання судових рішень та спрощення відповідних процедур дозволить забезпечити належний захист прав сторін та підвищити ефективність договірної регуляції. Важливим напрямом розвитку є також підвищення рівня правової обізнаності учасників договірних відносин, що сприятиме формуванню більш відповідального підходу до виконання зобов'язань.

Таким чином, питання відповідальності за невиконання договорів про передачу майна у власність потребує подальшого вдосконалення як у сфері нормативного регулювання, так і на рівні судової практики. Запровадження більш ефективних механізмів відповідальності та виконання зобов'язань дозволить підвищити правову визначеність, мінімізувати економічні втрати сторін та сприяти стабільності цивільного обороту.

Висновки. У підсумку, аналіз договірних зобов'язань щодо передачі майна у власність свідчить про значну роль ефективного правового регулювання в забезпеченні стабільності цивільного обороту. Невиконання або неналежне виконання таких зобов'язань може спричинити серйозні правові наслідки, включаючи розірвання договорів, стягнення заборгованості, відшкодування збитків та фінансові санкції.

Судова практика демонструє різноманітні підходи до оцінки порушень договорів, що створює певну правову невизначеність. Однією з основних проблем є відсутність уніфікованих критеріїв визначення істотності порушення, що ускладнює захист прав сторін. Також нерідко спостерігається використання формальних підстав для розірвання договору, навіть якщо порушення не завдало істотної шкоди іншій стороні.

Для підвищення ефективності договірної регуляції необхідно вдосконалити нормативну базу, детальніше регламентувати договірні умови, передбачати чіткі механізми відповідальності та використовувати альтернативні методи врегулювання спорів. Посилення договірної дисципліни, розвиток інституту медіації та вдосконалення механізмів виконання судових рішень дозволять мінімізувати конфліктні ситуації та забезпечити належний рівень захисту прав учасників правовідносин.

Таким чином, ефективне правове регулювання відповідальності за невиконання договорів про передачу майна у власність є важливим фактором стабільності та прогнозованості договірних відносин, що сприятиме зміцненню економічної безпеки та забезпеченню правової визначеності у сфері цивільного обороту.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Господарський кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 436-IV *Верховна Рада України. Офіційний сайт.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>.

2. Договір управління майном. *Безоплатна правнича допомога.* URL: https://wiki.legalaid.gov.ua/index.php/%D0%94%D0%BE%D0%B3%D0%BE%D0%B2%D1%96%D1%80_%D1%83%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BB%D1%96%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%BC%D0%B0%D0%B9%D0%BD%D0%BE%D0%BC

3. Зенікова М. Договір купівлі-продажу майнових прав. *Юридичний радник.* 2019. № 4 (106). URL: <http://yurradnik.com.ua/stati/dogovir-kupivli-prodazhu-maynovih-prav/>

4. Коваленко І. А. Договори про передачу майна у власність. *Science and technology: problems, prospects and innovations : proceedings of IX International Scientific and Practical Conference, Osaka, Japan, 8-10 June 2023.* CPN Publishing Group, Osaka, Japan, 2023. P. 508-511

5. Плискань І. Як вищі суди тлумачать неналежне виконання найпоширеніших видів договорів. *Ліга закон.* 11.06.2021. URL: https://biz.ligazakon.net/analytics/204190_nenalezhne-vikonannya-umov-dogovoru-sudova-praktika.

6. Порушення зобов'язання. Відповідальність. *Безоплатна правнича допомога.* URL: https://wiki.legalaid.gov.ua/index.php/%D0%9F%D0%BE%D1%80%D1%83%D1%88%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%B7%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D0%B2%27%D1%8F%D0%B7%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F.%D0%92%D1%96%D0%B4%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D1%96%D0%B4%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C.

7. Постанова Верховного Суду України № 916/1830/19 від 30 січня 2020 року. *Єдиний державний реєстр судових рішень.* URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/87329221>.

8. Постанова Верховного Суду України від 30.09.2020 № 417/4629/17. *Ліга 360.* URL: https://verdictum.ligazakon.net/document/92020976?utm_source=biz.ligazakon.net&utm_medium=news&utm_content=bizpress01&_ga=2.113966919.191955755.1739283694-1345877124.1738605709#_gl=1*ff4hv7*_gcl_au*MTQzNjc5MDI1My4xNzM4NjA1NzA5.

9. Про деякі питання практики застосування законодавства про оренду (найм) майна : Постанова Пленуму Вищого господарського суду України № 12 від 29.05.2013. *Верховна Рада України. Офіційний сайт.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/v0012600-13>.

10. Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні : Закон України від 12.07.2001 р. № 2658-III. *Верховна Рада України. Офіційний сайт.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2658-14#Text>.

11. Рішення Господарського суду Черкаської області № 114928324 від 02.11.2023. *Єдиний державний реєстр судових рішень*. URL: <https://youcontrol.com.ua/catalog/court-document/114928324/>

12. Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 435-IV. *Верховна Рада України. Офіційний сайт*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>.

Стаття надійшла до редакції 17.10.2024

Nadiya P. KHRYSTYNCHENKO,

Doctor of Law, Professor

(Kyiv University of Intellectual Property and Law of the National University "Odesa Law Academy", Kyiv, Ukraine)

LIABILITY FOR NON-FULFILLMENT OF CONTRACTS ON THE TRANSFER OF PROPERTY INTO OWNERSHIP

The article examines the features of liability for non-fulfillment of contractual obligations on the transfer of property into ownership, which is an important element of the legal regulation of civil turnover. The main types of contracts on the transfer of property are analyzed, including purchase and sale, leasing, rent, supply, exchange and rent. Special attention is paid to judicial practice, which demonstrates different approaches to assessing violations of contractual obligations, in particular to determining their materiality and applying sanctions.

The problems of law enforcement are considered, in particular, the lack of unified approaches to assessing the degree of violations, the possibility of abuse of formal grounds for terminating contracts, insufficient detailing of contractual terms and difficulties with the implementation of court decisions. Ways of improving contractual regulation are proposed, which include detailing the terms of contracts, expanding alternative dispute resolution methods, strengthening liability for failure to fulfill contractual obligations and improving mechanisms for the forced execution of court decisions.

The study confirms that improving the legal regulation of liability for violation of contractual obligations is necessary to ensure legal certainty and increase the level of protection of the parties in contractual relations. The introduction of more effective liability mechanisms will help minimize legal conflicts, improve contractual discipline and stability of civil turnover.

Keywords: *property transfer agreement, liability for non-performance of the agreement, property rights, civil turnover, purchase and sale, leasing, rent, exchange, rent, legal certainty, contractual obligations, financial sanctions, law enforcement, enforcement, mediation, alternative dispute resolution.*

ЗМІСТ

СТАТТЯ НОМЕРА

ЯЩЕНКО Андрій Миколайович

НЕЗАКОННЕ ВИКОРИСТАННЯ З МЕТОЮ ОТРИМАННЯ ПРИБУТКУ ГУМАНІТАРНОЇ ДОПОМОГИ, БЛАГОДІЙНИХ ПОЖЕРТВ АБО БЕЗОПЛАТНОЇ ДОПОМОГИ: АНАЛІЗ ОЗНАК СКЛАДУ, ЩО ХАРАКТЕРИЗУЮТЬ ОБ'ЄКТИВНУ СТОРОНУ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ, ТА ЇХ ВПЛИВУ НА СТУПІНЬ СУВОРОСТІ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОГО ОБТЯЖЕННЯ.....5

СУЧАСНІ ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРИКЛАДНІ ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА

БІЛА Вікторія Миколаївна

ВЕРХОВНИЙ ГОЛОВНОКОМАНДУВАЧ КРАЇНИ-АГРЕСОРА ЯК ВІЙСЬКОВА ЦІЛЬ: ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ ТА КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВЕ ЗНАЧЕННЯ.....17

КАРІДА Максим Юрійович

ПОКАРАННЯ ЗА ВЧИНЕННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ У СФЕРІ НЕЗАКОННОГО ВЖИВАННЯ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ, ПСИХОТРОПНИХ РЕЧОВИН АБО ЇХ АНАЛОГІВ.....28

ЛИЗОГУБ Ярослав Григорович

ЩЕ РАЗ ПРО «ТРИВАЛИЙ ЧАС» У СТАТТІ 146 КК УКРАЇНИ: БУТИ ЧИ НЕ БУТИ.....37

ЛИТВИНОВ Олексій Миколайович,

ОРЛОВ Юрій Володимирович

СПЕЦІАЛЬНІ ОЗНАКИ СУБ'ЄКТУ НЕЗАКОННОГО ВИКОРИСТАННЯ З МЕТОЮ ОТРИМАННЯ ПРИБУТКУ ГУМАНІТАРНОЇ ДОПОМОГИ, БЛАГОДІЙНИХ ПОЖЕРТВ АБО БЕЗОПЛАТНОЇ ДОПОМОГИ: ЗМІСТ ТА ВПЛИВ НА КВАЛІФІКАЦІЮ.....49

МИТРОФАНОВА Юлія Сергіївна

СТАТЕВА СВОБОДА Й СТАТЕВА НЕДОТОРКАНИСТЬ ЯК ОБ'ЄКТИ КРИМІНАЛЬНО ПРОТИПРАВНИХ ПОСЯГАНЬ: ЗМІСТ ТА МЕЖІ.....61

ЧЕРЕВКО Кирило Олександрович,

ГОРАШ Олена Сергіївна

ОСОБЛИВОСТІ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ ДІЙ ТАК
ЗВАНИХ «ДРОПІВ» («ГРОШОВИХ МУЛІВ»).....72

ШЕВЧУК Тетяна Анатоліївна

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗАСАД ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД
ВІДБУВАННЯ ПОКАРАННЯ ЗА ВЧИНЕННЯ КРИМІНАЛЬНИХ
ПРОСТУПКІВ.....92

СУЧАСНІ ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРИКЛАДНІ ПРОБЛЕМИ КРИМІНОЛОГІЇ

ЗАХОЖАЙ Костянтин Сергійович

МОБІНГ В УКРАЇНІ: КРИМІНОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ 107

КРИЦАК Іван Васильович

КРИМІНОЛОГІЯ ЯК НАУКА І НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА: ДО СУТНОСТІ
КРИЗЬ АТРИБУТИ.....114

ЛУК'ЯНЕНКО Сергій Вікторович

КРИМІНОЛОГ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ – СПЕЦІАЛІСТ З ПИТАНЬ
ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИННОСТІ.....135

ЛУЦЕНКО Ірина Геннадіївна,

АВРАМЧУК Георгій Вадимович

ЖЕРТВИ ЗБРОЙНОГО КОНФЛІКТУ У ФОКУСІ ПЕРЕХІДНОГО
ПРАВОСУДДЯ: КРИМІНОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ.....143

ЛУЦЕНКО Ірина Геннадіївна

СТАТЕВА СВОБОДА В УМОВАХ НЕСВОБОДИ АБО СЕКСУАЛЬНЕ
НАСИЛЬСТВО ЯК СПОСІБ ВЕДЕННЯ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ
ВІЙНИ.....151

ОРЛОВ Юрій Володимирович,

ПОЛЯКОВ Ігор Сергійович

ПРОТИДІЯ КОРУПЦІЙНІЙ ЗЛОЧИННОСТІ У СЕКТОРІ БЕЗПЕКИ ТА
ОБОРОНИ УКРАЇНИ У ФОКУСІ ЗАДАЧ ПЕРЕХІДНОГО ПРАВОСУДДЯ:
ЗАКОНОПРОЄКТНІ КОНЦЕПТИ.....168

ПОКЛАД Василь Іванович

ПРО СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ КРИМІНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ У
ЗВО МВС УКРАЇНИ.....179

СТАХОВСЬКИЙ Тарас Васильович

ЖЕРТВА ВТЯГНЕННЯ НЕПОВНОЛІТНІХ У ПРОТИПРАВНУ ДІЯЛЬНІСТЬ:

ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ.....	190
ТУРСЬКА Валерія Миколаївна СОЦІОКУЛЬТУРНИЙ ФЕНОМЕН МОДИ У ФОКУСІ КРИМІНОЛОГІЧНОГО АНАЛІЗУ.....	198
ЧЕРЕВКО Кирило Олександрович, БЕРЕЖНА Ольга Максимівна ПРОБЛЕМИ ПРОТИДІЇ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ В УМОВАХ ВІЙНИ В УКРАЇНІ.....	208
ШЕВЧУК Тетяна Анатоліївна, МУСІЙКО Альона Андріївна ОСОБЛИВОСТІ МЕХАНІЗМУ ВЧИНЕННЯ ВОЄННИХ НАСИЛЬНИЦЬКИХ ЗЛОЧИНІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ ЗІ ЗВІРСТВАМИ.....	223

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНОЇ ЮСТИЦІЇ

БОГДАНИЮК Руслан Ігорович КРИМІНАЛІСТИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ДІЙ ЩОДО ПРОТИДІЇ РОЗСЛІДУВАННЮ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ У СФЕРІ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	237
ГЛОБЕНКО Геннадій Іванович ІНСТИТУТ УГОДИ ЯК ФОРМА РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА КОМПРОМІС У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ.....	246
ГРИЦЕНКО Володимир Володимирович КРИМІНАЛІСТИЧНА КЛАСИФІКАЦІЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ ПРОТИ ПРАВОСУДДЯ.....	256
ГУНЬКО Аліна Андріївна ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ СЛІДЧОЇ (РОЗШУКОВОЇ) ДІЇ, ПЕРЕДБАЧЕНОЇ СТ. 245-1 КПК УКРАЇНИ, ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ ПОРУШЕНЬ ПРАВИЛ БЕЗПЕКИ ДОРОЖНЬОГО РУХУ АБО ЕКСПЛУАТАЦІЇ ТРАНСПОРТУ.....	267
ЄМЕЦЬ Іван Олександрович РОЛЬ І МІСЦЕ ПРЕДСТАВНИКА ПОТЕРПІЛОГО У ВСТАНОВЛЕННІ МАЙНОВОЇ ШКОДИ ТА ЗБИТКІВ, ЗАВДАНИХ ЙОМУ КРИМІНАЛЬНИМ ПРАВОПОРУШЕННЯМ.....	276
ЄФІМЕНКО Тетяна Сергіївна ОСОБЛИВОСТІ ДОКАЗУВАННЯ У КРИМІНАЛЬНИХ ПРОВАДЖЕННЯХ ЩОДО ВОЄННИХ ЗЛОЧИНІВ.....	284

КІКІНЧУК Василь Васильович, ПРІБИТКОВА Наталія Олександрівна СУТНІСТЬ ЗАСОБІВ ДОКАЗУВАННЯ В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ.....	295
КОЛОМОЙЦЕВ Микола Миколайович ФУНКЦІЯ ТА ЦІЛІ ЗАХИСТУ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ.....	305
МАКАРОВА Олена Павлівна МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У СФЕРІ СУДОВО-ПСИХІАТРИЧНИХ ЕКСПЕРТИЗ: МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ УКРАЇНИ.....	315
НЕЧАЄВА Ірина Олексіївна ОСОБЛИВОСТІ ПРОЦЕСУАЛЬНОГО СТАТУСУ ЗАХИСНИКА ПІД ЧАС ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ.....	324
ПЕДОС Юрій Володимирович СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК НАЦІОНАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА ЩОДО УЧАСТІ ЕКСПЕРТА ТА СПЕЦІАЛІСТА У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ.....	331
ПІДДУБНА Аліна Валентинівна ПОРЯДОК ПЕРЕДАЧІ ПРЕДСТАВНИКАМИ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ПОТЕНЦІЙНИХ ДОКАЗІВ ВОЄННИХ ЗЛОЧИНІВ ОРГАНАМ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ.....	341
ПОПЕЛЬНЮК Юрій Павлович ОСОБЛИВОСТІ ВИЯВЛЕННЯ ТА ПОДОЛАННЯ ПРОТИДІЇ РОЗСЛІДУВАННЮ НА ЕТАПІ ВИЯВЛЕННЯ ОЗНАК КОРИСЛИВО- НАСИЛЬНИЦЬКИХ ЗЛОЧИНІВ.....	350
ПОПОВ Володимир Юрійович ВИКОРИСТАННЯ ПРИНЦИПІВ КРИМІНАЛІСТИЧНОЇ МЕТОДИКИ ПРИ РОЗСЛІДУВАННІ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ ВТРУЧАННЯМ У ДІЯЛЬНІСТЬ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ.....	360
ПЧЕЛІНА Оксана Василівна, ПЧЕЛІН Віталій Борисович ОБСТАВИНИ, ЩО ПІДЛЯГАЮТЬ З'ЯСУВАННЮ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ КОЛАБОРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	370
РОДЮК Олег Володимирович ТАКТИКА ПРОВЕДЕННЯ І ЗНАЧЕННЯ ДОПИТУ В КРИМІНАЛЬНОМУ	

ПРОЦЕСІ: ВИДИ, ПІДГОТОВКА ТА ОСОБЛИВОСТІ.....382

САЛАМАХА Віталій Русланович

ПРЕДМЕТ ДОКАЗУВАННЯ У КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕННЯХ
ПРОТИ ЖИТТЯ ТА ЗДОРОВ'Я ОСОБИ.....396

СУП Євген Юрійович

ПРОТИПРАВНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПРОФЕСІЙНИХ УЧАСНИКІВ
СУДОЧИНСТВА ЯК ОБ'ЄКТ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СЛІДЧИХ І
НАУКОВЦІВ.....406

УСАТИЙ Віталій Олександрович

НАУКОВА РОЗРОБЛЕНІСТЬ ПРОБЛЕМАТИКИ ВИКОРИСТАННЯ
СПЕЦІАЛЬНИХ ЗНАТЬ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ
ПРАВОПОРУШЕНЬ У СФЕРІ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....416

ЦИПЛІЦЬКИЙ Дмитро Олегович

ВІДБРАННЯ ПОЯСНЕНЬ ЗАХИСНИКОМ У КРИМІНАЛЬНОМУ
ПРОВАДЖЕННІ ЯК СПОСІБ ЗБИРАННЯ ДОКАЗІВ: ПЕРСПЕКТИВИ
ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ.....423

ЩЕРБАК Костянтин Володимирович

ХАРАКТЕРИСТИКА ПОВНОВАЖЕНЬ ПРОКУРОРА ПІД ЧАС ЗУПИНЕННЯ
ДІЗНАННЯ.....431

ЯКИМОВИЧ Роман Іванович

СУБ'ЄКТ ЗЛОЧИННОГО ВПЛИВУ: СУТНІСТЬ ТА ХАРАКТЕРИСТИКА
ОКРЕМИХ ОЗНАК.....442

КРИМІНОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА У МІЖДИСЦИПЛІНАРНІЙ ОПТИЦІ

АДАМОВА Іммілейла Хаганіївна

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ЗДІЙСНЕННЯ АДВОКАТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА
ЙОГО АДАПТАЦІЯ ДО ВІТЧИЗНЯНОЇ СИСТЕМИ АДВОКАТУРИ.....450

ГОЛИНСЬКА Людмила Олександрівна

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ ОСНОВИ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ
ПОЛІЦЕЙСЬКИХ В УКРАЇНІ.....461

КРІЦАК Іван Васильович,

ГАВРИСЬ Анна Анатоліївна

РОЛЬ СУДОВОЇ ПРАКТИКИ КАСАЦІЙНОГО КРИМІНАЛЬНОГО СУДУ У
СКЛАДІ ВЕРХОВНОГО СУДУ У ПІДГОТОВЦІ ПРАВНИКІВ-
ПРАВООХОРОНЦІВ У ЗВО МВС.....471

**КРИЩАК Іван Васильович,
ПОЛЯКОВ Ігор Сергійович,
ШЕВЧУК Тетяна Анатоліївна**
ІНСТИТУТИ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА Й ЦЕРКВИ У СИСТЕМІ
ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИННОСТІ.....488

ПРИСЯЖНЮК Олександр Анатолійович
ОКРЕМІ ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЗАСТОСУВАННЯ ПРАВООХОРОННИМИ
ОРГАНАМИ ДИСКРЕЦІЙНИХ ПОВНОВАЖЕНЬ ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ
КОНТРОЛЬНО-НАГЛЯДОВИХ ФУНКЦІЙ.....500

ЧЕРВЯКОВ Олександр Іванович
ОСОБЛИВОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КІБЕРБЕЗПЕКИ ЯК ПРОВІДНОЇ
СКЛАДОВОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ.....511

ІНСТИТУЦІЙНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ У ФОКУСІ ПРАВНИЧИХ СТУДІЙ

АСТАФ'ЄВ Денис Сергійович
ПРАВОВІ ЗАСАДИ УКЛАДЕННЯ ДОГОВОРУ ПРО НАДАННЯ МЕДИЧНИХ
ПОСЛУГ ІНОЗЕМЦЯМ, ЯКІ ТИМЧАСОВО ПЕРЕБУВАЮТЬ НА ТЕРИТОРІЇ
УКРАЇНИ.....519

**ДОВГАНЬ Віктор Миколайович,
ХАРКЕВИЧ Ігор Петрович**
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСТУПУ НАСЕЛЕННЯ ДО ЖИТЛА ЯК ЕЛЕМЕНТ
ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ 533

КОЗАК Роман Олександрович
ПОНЯТТЯ АЕРОКОСМІЧНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ В УКРАЇНІ.....546

САВЧЕНКО Роман Анатолійович
ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЛІЦЕНЗУВАННЯ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ, ЯКІ
ЗДІЙСНЮЮТЬ ДІЯЛЬНІСТЬ У СФЕРІ МЕДИЦИНИ.....557

**ЛУКАШ Сергій Станіславович,
НАУМЕНКО Катерина Сергіївна,
ПУРИГА Ірина Петрівна,
ПАНАСЮК Оксана Володимирівна**
ДО ПИТАННЯ ВПЛИВУ ЦИФРОВІЗАЦІЇ НА ЦИВІЛЬНІ, ГОСПОДАРСЬКІ ТА
ТРУДОВІ ПРАВОВІДНОСИНИ.....569

**ПОНОМАРЬОВА Яна Олександрівна,
СІТАЛО Оксана Миколаївна,
СЯДРИСТИЙ Андрій Олексійович,
МАТУС Валерій Вячеславович**
ДО ПИТАННЯ ФОРМУВАННЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ
АДВОКАТСЬКОЇ ЕТИКИ.....579

**ХАТНЮК Юрій Анатолійович,
ЧОРНОМАЗ Оксана Богданівна**
ДОКАЗИ ТА ДОКАЗУВАННЯ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ
СУДОЧИНСТВІ.....589

БОЛЛІЙ Олександр Петрович
МІСЦЕ НОРМ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА В СИСТЕМІ ПРАВОВИХ
ЗАСАД ПРОФІЛАКТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛІВ ВНУТРІШНЬОЇ
БЕЗПЕКИ.....600

ВИЛКОВ Сергій Валентинович
РОЛЬ ТА ЗНАЧЕННЯ АДВОКАТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ ЧЕРЕЗ
ПРИЗМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МЕХАНІЗМУ ПРАКТИЧНОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ
ВЕРХОВЕНСТВА ПРАВА.....608

**ДЖАФАРОВА Олена В'ячеславівна,
СЕЛЮКОВ Вадим Сергійович,
КИРИЧЕНКО Ольга Юріївна**
ОСОБЛИВОСТІ КАРАНТИННИХ ТА ПРОТИЕПІДЕМІЧНИХ ЗАХОДІВ В
УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19.....619

ПОПОВИЧ Ірина Миколаївна
СПІВВІДНОШЕННЯ ПРИНЦИПУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАКОННОСТІ З
ІНШИМИ ПРИНЦИПАМИ СУДОЧИНСТВА ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ
ПРАВОСУДДЯ.....628

ХРИСТИНЧЕНКО Надія Петрівна
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА НЕВИКОНАННЯ ДОГОВОРІВ ПРО ПЕРЕДАЧУ
МАЙНА У ВЛАСНІСТЬ.....636

НАШІ АВТОРИ

**ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ ЗБІРНИКА НАУКОВИХ ПРАЦЬ
«ВІСНИК КРИМІНОЛОГІЧНОЇ АСОЦІАЦІЇ УКРАЇНИ» № 3 (33) 2024.....664**

ДО УВАГИ ЧИТАЧІВ

ВИМОГИ ЩОДО ОФОРМЛЕННЯ НАУКОВИХ СТАТЕЙ, ЯКІ ПУБЛІКУЮТЬСЯ
В ЗБІРНИКУ НАУКОВИХ ПРАЦЬ «ВІСНИК КРИМІНОЛОГІЧНОЇ АСОЦІАЦІЇ
УКРАЇНИ» 671

TABLE OF CONTENTS

THE ARTICLE OF THE ISSUE

Andrei M. YASHCHENKO

ILLEGAL USE OF HUMANITARIAN AID, CHARITABLE DONATIONS OR FREE AID FOR PROFIT: ANALYSIS OF THE ELEMENTS CHARACTERISING THE OBJECTIVE SIDE OF THE CRIMINAL OFFENCE AND THEIR IMPACT ON THE DEGREE OF SEVERITY OF THE CRIMINAL LAW PENALTY..... 5

MODERN THEORETICAL AND APPLIED PROBLEMS OF CRIMINAL LAW OF CRIMINAL LAW

Viktoriya M. BILA

SUPERHIGH COMMANDER OF THE AGRESSOR COUNTRY AS A MILITARY TARGET: DEFINITION PROBLEMS AND CRIMINAL-LEGAL SIGNIFICANCE..... 17

Maksym Yu. KARIDA

PUNISHMENT FOR COMMITTING CRIMINAL OFFENCES IN THE FIELD OF ILLEGAL USE OF DRUGS, PSYCHOTROPIC SUBSTANCES OR THEIR ANALOGUES..... 28

Yaroslav H. LYZHUB

ONCE AGAIN ABOUT «DURATIONAL TIME» IN ARTICLE 146 OF THE CRIMINAL CODE OF UKRAINE: TO BE OR NOT TO BE..... 37

**Oleksii M. LYTVYNOV,
Yurii V. ORLOV**

SPECIAL CHARACTERISTICS OF THE SUBJECT OF ILLEGAL USE FOR THE PURPOSE OF OBTAINING PROFIT OF HUMANITARIAN AID, CHARITABLE DONATIONS OR FREE AID: CONTENT AND IMPACT ON QUALIFICATION..... 49

Yuliia S. MYTROFANOVA

SEXUAL FREEDOM AND SEXUAL INVIOLENCE AS OBJECTS OF CRIMINAL OFFENCES: CONTENT AND LIMITS..... 61

**Kyrylo Ol. CHEREVKO,
Olena S. HORASH**

PECULIARITIES OF CRIMINAL-LAW QUALIFICATION OF DROPS'S ACTIONS..... 72

Tatiana An. SHEVCHUK

PECULIARITIES OF APPLICATION OF SPECIAL PRINCIPLES OF RELEASE FROM SERVING A SENTENCE FOR CRIMINAL OFFENCES.....	92
--	----

**MODERN THEORETICAL AND APPLIED PROBLEMS OF
CRIMINOLOGY**

Kostyantyn S. ZAKHOZHAI

MOBING IN UKRAINE: CRIMINOLOGICAL ASPECT.....	107
---	-----

Ivan V. KRITSAK

CRIMINOLOGY AS A SCIENCE AND ACADEMIC DISCIPLINE: TOWARDS THE ESSENCE THROUGH ATTRIBUTES.....	114
--	-----

Serhiy V. LUKYANENKO

CRIMINOLOGIST OF LAW ENFORCEMENT AGENCIES – A SPECIALIST IN CRIME PREVENTION AND COUNTERMEASURES.....	135
---	-----

Iryna H. LUTSENKO,**George V. AVRAMCHUK**

VICTIMS OF ARMED CONFLICT IN THE FOCUS OF TRANSITIONAL JUSTICE: CRIMINOLOGICAL ASPECT.....	143
---	-----

Iryna H. LUTSENKO

SEXUAL FREEDOM IN CONDITIONS OF CAPTIVITY OR SEXUAL VIOLENCE AS A WAY OF CONDUCTING THE RUSSIAN- UKRAINIAN WAR.....	151
---	-----

Yurii V. ORLOV,**Ihor S. POLYAKOV**

COMBATING CORRUPTION CRIME IN THE SECURITY AND DEFENSE SECTOR OF UKRAINE IN THE FOCUS OF TRANSITIONAL JUSTICE TASKS: LEGISLATIVE CONCEPTS.....	168
--	-----

Vasyl Iv. POKLAD

ABOUT THE STATE AND PROSPECTIVE DIRECTIONS OF CRIMINOLOGY EDUCATION AT THE UNIVERSITY OF THE MINISTRY OF INTERNAL AFFAIRS OF UKRAINE.....	179
---	-----

Taras V. STAKHOVSKY

VICTIM OF INVOLVEMENT IN ILLEGAL ACTIVITIES: MAIN CHARACTERISTICS.....	190
---	-----

Valeriia M. TURSKA THE SOCIOCULTURAL PHENOMENON OF FASHION IN THE FOCUS OF CRIMINOLOGICAL ANALYSIS.....	198
Kyrylo A. CHEREVKO, Olga M. BEREZHNA PROBLEMS OF COMBATING HUMAN TRAFFICKING IN THE CONTEXT OF WAR IN UKRAINE.....	208
Tatiana An. SHEVCHUK, Alyona An. MUSIYKO FEATURES OF THE MECHANISM OF COMMITMENT OF MILITARY VIOLENT CRIMES RELATED TO ATROCITIES.....	223

CURRENT PROBLEMS OF CRIMINAL JUSTICE

Ruslan I. BOHDANIUK CRIMINAL CHARACTERISTICS OF COUNTERMEASURES PERFORMED DURING THE INVESTIGATION OF CRIMINAL OFFENSES IN THE SPHERE OF ECONOMIC ACTIVITIES.....	237
Hennadii Iv. HLOBENKO INSTITUTE OF AGREEMENT AS A FORM OF IMPLEMENTATION OF THE RIGHT TO COMPROMISE IN CRIMINAL PROCEEDINGS.....	246
Volodymyr V. GRYTSENKO CRIMINAL CLASSIFICATION OF CRIMINAL OFFENSES AGAINST JUSTICE.....	256
Alina An. HUNKO CHARACTERISTICS OF CONDUCT OF INVESTIGATIVE (SEARCH) ACTION PROVIDED FOR BY ART. 245-1 OF THE CRIMINAL CODE OF UKRAINE, DURING THE INVESTIGATION OF VIOLATIONS OF ROAD SAFETY RULES OR VEHICLE OPERATION.....	267
Ivan Ol. IEMETS THE ROLE AND PLACE OF THE VICTIM'S REPRESENTATIVE IN THE DETERMINATION OF PROPERTY DAMAGE AND DAMAGES CAUSED BY A CRIMINAL OFFENSE.....	276
Tetiana S. YEFIMENKO FEATURES OF PROOF IN CRIMINAL PROCEEDINGS	

CONCERNING WAR CRIMES.....	284
Vasyl V. KIKINCHUK, Natalia Ol. PRIBYTKOVA THE ESSENCE OF MEANS OF EVIDENCE IN CRIMINAL PROCEEDINGS.....	295
Mykola M. KOLOMOITSEV FUNCTION AND GOALS OF DEFENSE IN CRIMINAL PROCEEDINGS.....	305
Olena P. MAKAROVA INTERNATIONAL COOPERATION IN THE FIELD OF FORENSIC PSYCHIATRIC EXAMINATIONS: OPPORTUNITIES FOR UKRAINE.....	315
Iryna Ol. NECHAIEVA FEATURES OF THE PROCEDURAL STATUS OF THE DEFENDER DURING THE PRE-TIAL INVESTIGATION.....	324
Yuriy V. PEDOS ESTABLISHMENT AND DEVELOPMENT OF NATIONAL LEGISLATION REGARDING EXPERT AND SPECIALIST PARTICIPATION IN CRIMINAL PROCEEDINGS.....	331
Alina V. PIDDUBNA PROCEDURE FOR TRANSFER OF POTENTIAL EVIDENCE OF WAR CRIMES BY REPRESENTATIVES OF THE ARMED FORCES OF UKRAINE TO PRE-JUDICIAL INVESTIGATION BODIES.....	341
Yurii P. POPELNIUK FEATURES OF DETECTING AND OVERCOMING COUNTERMEASURES AT THE STAGE OF DETECTING SIGNS OF SELFISH AND VIOLENT CRIMES.....	350
Volodymyr Yu. POPOV USING PRINCIPLES OF FORENSIC METHODOLOGY IN THE CRIMINAL OFFENSES INVESTIGATION RELATED TO INTERFERENCE IN THE STATE AUTHORITY BODIES ACTIVITIES.....	360
Oksana V. PCHELINA, Vitaly B. PCHELIN CIRCUMSTANCES TO BE INVESTIGATED DURING THE INVESTIGATION OF COLLABORATIVE ACTIVITIES.....	370

Oleg V. RODYUK TACTICS AND SIGNIFICANCE OF INTERROGATION IN A CRIMINAL PROCESS: TYPES, PREPARATION, AND FEATURES....	382
Vitalii R. SALAMAKHA SUBJECT OF EVIDENCE IN CRIMINAL OFFENCES AGAINST PERSON LIFE AND HEALTH.....	396
Yevhen Yu. SUP ILLEGAL ACTIVITIES OF PROFESSIONAL PARTICIPANTS' LITIGATION AS AN OBJECT OF THE SCIENTISTS AND INVESTIGATORS' COGNITIVE ACTIVITY.....	406
Vitalii Ol. USATII SCIENTIFIC DEVELOPMENT OF THE PROBLEM USING SPECIAL KNOWLEDGE DURING THE INVESTIGATION OF CRIMINAL OFFENCES IN THE ECONOMIC ACTIVITY SPHERE.....	416
Dmytro Ol. TSYPLITSKYI INTERVIEW BY LAWYER IN CRIMINAL PROCEEDINGS AS A METHOD OF COLLECTING EVIDENCE: PROSPECTS FOR IMPROVING THE LEGAL REGULATION MECHANISM.....	423
Kostiantyn V. SHCHERBAK CHARACTERISTICS OF THE PROSECUTOR'S AUTHORITIES DURING THE SUSPENSION OF THE INVESTIGATION.....	431
Roman I. YAKUMOVUCH SUBJECT OF CRIMINAL INFLUENCE: ESSENCE AND CHARACTERISTICS OF INDIVIDUAL SIGNS.....	442

CRIMINOLOGICAL SECURITY IN INTERDISCIPLINARY OPTICS

Immileila Kh. ADAMOVA FOREIGN EXPERIENCE OF ADVOCACY AND ITS ADAPTATION TO THE DOMESTIC ADVOCATE SYSTEM.....	450
Lyudmila Ol. GOLYNSKA REGULATORY AND LEGAL BASIS OF PROFESSIONAL TRAINING OF POLICE OFFICERS IN UKRAINE.....	461
Ivan V. KRITSAK, Anna An. GAVRYS THE ROLE OF THE COURT OF CASSATION CRIMINAL COURT	

IN THE SUPREME COURT IN THE TRAINING OF LAWYERS- LAW ENFORCEMENT OFFICERS IN THE UNITED STATES OF THE MINISTRY OF INTERPRETATION.....	471
Ivan V. KRITSAK, Ihor S. POLYAKOV, Tatiana An. SHEVCHUK CIVIL SOCIETY AND CHURCH INSTITUTIONS IN THE SYSTEM OF COMBATING CRIME.....	488
Oleksandr An. PRYSYAZHNYUK SOME THEORETICAL PRINCIPLES OF THE APPLICATION OF DISCRETIONARY POWERS BY LAW ENFORCEMENT BODIES WHEN PERFORMING CONTROL AND SUPERVISORY FUNCTIONS.....	500
Oleksandr Iv. CHERVYAKOV PECULIARITIES OF ENSURING CYBER SECURITY AS A LEADING COMPONENT OF UKRAINE'S NATIONAL SECURITY....	511

INSTITUTIONAL TRANSFORMATIONS IN THE FOCUS OF LAW STUDIES

Denys S. ASTAFIEV LEGAL PRINCIPLES OF CONCLUDING A CONTRACT FOR THE PROVISION OF MEDICAL SERVICES TO FOREIGNERS TEMPORARILY STAYING IN UKRAINE.....	519
Viktor M. DOVHAN, Igor P. KHARKEVYCH ENSURING THE POPULATION'S ACCESS TO HOUSING AS AN ELEMENT OF THE RECONSTRUCTION OF UKRAINE UNDER THE MARTIAL STATE.....	533
Roman Ol. KOZAK THE CONCEPT OF AEROSPACE INDUSTRY IN UKRAINE.....	546
Roman An. SAVCHENKO LEGAL REGULATION OF LICENSING OF INSURANCE COMPANIES OPERATING IN MEDICINE.....	557
Serhii S. LUKASH, Kateryna S. NAUMENKO,	

Iryna P. PURIHA, Oksana V. PANASIUK ON THE IMPACT OF DIGITALIZATION ON CIVIL, COMMERCIAL AND LABOR RELATIONS.....	569
Yana Ol. PONOMAROVA, Oksana M. SITALO, Andrii Ol. SIADRYSTYI, Valerii V. MATUS ON THE ISSUE OF FORMING INTERNATIONAL STANDARDS OF LEGAL ETHICS.....	579
Yurii An. HATNYUK, Oksana B. CHORNOMAZ EVIDENCE AND PROOF IN ADMINISTRATIVE PROCEEDINGS.....	589
Oleksandr P. BOLILIY THE PLACE OF ADMINISTRATIVE LAW NORMS IN THE SYSTEM OF LEGAL PRINCIPLES OF PREVENTIVE ACTIVITIES OF INTERNAL SECURITY UNITS.....	600
Serhii V. VYLKOV THE ROLE AND SIGNIFICANCE OF BAR SELF-GOVERNMENT THROUGH THE PRISM OF ENSURING A MECHANISM FOR THE PRACTICAL IMPLEMENTATION OF THE RULE OF LAW.....	608
Olena V. DZHAFAROVA, Vadym S. SELYUKOV, Olga Yu. KYRYCHENKO FEATURES OF QUARANTINE AND ANTI-EPIDEMIC MEASURES IN THE CONTEXT OF THE COVID-19 PANDEMIC.....	619
Iryna M. POPOVICH CORRELATION OF THE PRINCIPLE OF ENSURING LEGALITY WITH OTHER PRINCIPLES OF JUDICIAL PROCEDURE DURING THE ADMINISTRATION OF JUSTICE.....	628
Nadiya P. KHRYSTYNCHENKO LIABILITY FOR NON-FULFILLMENT OF CONTRACTS ON THE TRANSFER OF PROPERTY INTO OWNERSHIP.....	636

OUR AUTHORS

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS

OF THE SCIENTIFIC WORK ASSEMBLY « BULLETIN
OF THE CRIMINOLOGICAL ASSOCIATION OF UKRAINE»
№ 3 (33) 2024..... 664

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ збірника наукових праць «Вісник Кримінологічної асоціації України» № 3 (33) 2024

АВРАМЧУК Георгій Вадимович – курсант навчально-наукового інституту № 2 Харківського національного університету внутрішніх справ.

АДАМОВА Іммілейла Хаганіївна – здобувачка Науково-дослідного інституту публічного права.

АСТАФ'ЄВ Денис Сергійович – кандидат економічних наук, докторант Державної установи «Інститут економіко-правових досліджень імені В. К. Макутова НАН України».

БЕРЕЖНА Ольга Максимівна – курсантка навчально-наукового інституту № 1 Харківського національного університету внутрішніх справ.

БІЛА Вікторія Миколаївна – здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти навчально-наукового інституту № 1 Харківського національного університету внутрішніх справ.

БОГДАНЮК Руслан Ігорович – аспірант Національного наукового центру «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса».

БОЛІЛИЙ Олександр Петрович – здобувач Харківського національного університету внутрішніх справ.

ВИЛКОВ Сергій Валентинович – кандидат юридичних наук, Науково-дослідний інститут публічного права.

ГАВРИСЬ Анна Анатоліївна – курсантка навчально-наукового інституту № 3 Харківського національного університету внутрішніх справ.

ГЛОБЕНКО Геннадій Іванович – кандидат юридичних наук, доцент, професор кафедри кримінального процесу та організації досудового слідства навчально-наукового інституту № 1 Харківського національного університету внутрішніх справ.

ГОЛИНСЬКА Людмила Олександрівна – Одеський державний університет внутрішніх справ.

ГОРАШ Олена Сергіївна – викладач кафедри кримінального права і

кримінології навчально-наукового інституту № 1 Харківського національного університету внутрішніх справ.

ГРИЦЕНКО Володимир Володимирович – аспірант Національного наукового центру «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса».

ГУНЬКО Аліна Андріївна – ад'юнкт відділу організації освітньо-наукової підготовки Харківського національного університету внутрішніх справ.

ДЖАФАРОВА Олена В'ячеславівна – доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри адміністративної діяльності навчально-наукового інституту № 3 Харківського національного університету внутрішніх справ.

ДОВГАНЬ Віктор Миколайович – кандидат юридичних наук, докторант Державної установи «Інститут економіко-правових досліджень імені В. К. Мамутова НАН України».

ЄМЕЦЬ Іван Олександрович – кандидат юридичних наук, докторант Національного наукового центру «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса».

ЄФІМЕНКО Тетяна Сергіївна – ад'юнкт відділу організації освітньо-наукової підготовки Харківського національного університету внутрішніх справ.

ЗАХОЖАЙ Костянтин Сергійович – аспірант відділу кримінологічних досліджень Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса НАПрН України.

КАРІДА Максим Юрійович – аспірант Харківського національного університету внутрішніх справ.

КИРИЧЕНКО Ольга Юріївна – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри адміністративного права та процесу навчально-наукового інституту № 3 Харківського національного університету внутрішніх справ.

КІКІНЧУК Василь Васильович – кандидат юридичних наук, доцент, директор навчально-наукового інституту № 2 Харківського національного університету внутрішніх справ.

КОЗАК Роман Олександрович – аспірант Харківського національного університету внутрішніх справ.

КОЛОМОЙЦЕВ Микола Миколайович – кандидат юридичних наук,

докторант Національного наукового центру «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» Міністерства юстиції України.

КРІЩАК Іван Васильович – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри кримінального права і кримінології навчально-наукового інституту № 1 Харківського національного університету внутрішніх справ.

ЛИЗОГУБ Ярослав Григорович – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри кримінального права і кримінології навчально-наукового інституту № 1 Харківського національного університету внутрішніх справ.

ЛИТВИНОВ Олексій Миколайович – доктор юридичних наук, професор, заслужений працівник освіти України, в.о. ректора Національного аерокосмічного університету імені М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут».

ЛУКАШ Сергій Станіславович – доктор юридичних наук, професор, директор Сумської філії Харківського національного університету внутрішніх справ.

ЛУК'ЯНЕНКО Сергій Вікторович – кандидат юридичних наук, викладач кафедри юридичних дисциплін Сумської філії Харківського національного університету внутрішніх справ.

ЛУЦЕНКО Ірина Геннадіївна – кандидат юридичних наук, доцент кафедри кримінального права і кримінології навчально-наукового інституту № 1 Харківського національного університету внутрішніх справ.

МАКАРОВА Олена Павлівна – кандидат юридичних наук, доцент кафедри криміналістики та судової експертології навчально-наукового інституту № 1 Харківського національного університету внутрішніх справ.

МИТРОФАНОВА Юлія Сергіївна – старший викладач кафедри кримінального права та кримінології навчально-наукового інституту № 5 Харківського національного університету внутрішніх справ.

МАТУС Валерій Вячеславович – старший викладач кафедри юридичних дисциплін Сумської філії Харківського національного університету внутрішніх справ.

МУСІЙКО Альона Андріївна – курсантка навчально-наукового інституту № 1 Харківського національного університету внутрішніх справ.

НАУМЕНКО Катерина Сергіївна – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри юридичних дисциплін Сумської філії Харківського

національного університету внутрішніх справ.

НЕЧАЄВА Ірина Олексіївна – викладач кафедри кримінального процесу та організації досудового слідства навчально-наукового інституту № 1 Харківського національного університету внутрішніх справ.

ОРЛОВ Юрій Володимирович – доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри кримінального права і кримінології навчально-наукового інституту № 1 Харківського національного університету внутрішніх справ.

ПАНАСЮК Оксана Володимирівна – доктор юридичних наук, доцент, завідувач кафедри спеціальних поліцейських дисциплін та базової загальновійськової підготовки Сумської філії Харківського національного університету внутрішніх справ.

ПЕДОС Юрій Володимирович – ад'юнкт відділу організації освітньо-наукової підготовки Харківського національного університету внутрішніх справ.

ПІДДУБНА Аліна Валентинівна – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри кримінального процесу та організації досудового слідства навчально-наукового інституту № 1 Харківського національного університету внутрішніх справ.

ПОКЛАД Василь Іванович – кандидат філософських наук, доцент, Центр українських правових досліджень.

ПОЛЯКОВ Ігор Сергійович – кандидат юридичних наук, докторант Харківського національного університету внутрішніх справ.

ПОНОМАРЬОВА Яна Олександрівна – кандидат юридичних наук, доцент кафедри юридичних дисциплін Сумської філії Харківського національного університету внутрішніх справ.

ПОПЕЛЬНЮК Юрій Павлович – аспірант Національного наукового центру «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса».

ПОПОВ Володимир Юрійович – кандидат юридичних наук, докторант Національного наукового центру «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса».

ПОПОВИЧ Ірина Миколаївна – кандидат юридичних наук, провідний науковий співробітник Національного наукового центру «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» Міністерства юстиції України.

ПРИСЯЖНЮК Олександр Анатолійович – кандидат юридичних наук, докторант Харківського національного університету внутрішніх справ.

ПРИБИТКОВА Наталія Олександрівна – старший науковий співробітник науково-дослідної лабораторії з проблем правового забезпечення діяльності поліції та протидії злочинності навчально-наукового інституту № 2 Харківського національного університету внутрішніх справ.

ПУРИГА Ірина Петрівна – кандидат економічних наук, доцент кафедри юридичних дисциплін Сумської філії Харківського національного університету внутрішніх справ.

ПЧЕЛІН Віталій Борисович – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри адміністративної діяльності навчально-наукового інституту № 3 Харківського національного університету внутрішніх справ.

ПЧЕЛІНА Оксана Василівна – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри кримінального процесу та організації досудового слідства навчально-наукового інституту № 1 Харківського національного університету внутрішніх справ.

РОДЮК Олег Володимирович – аспірант Харківського національного університету внутрішніх справ.

САВЧЕНКО Роман Анатолійович – аспірант Державної установи «Інститут економіко-правових досліджень імені В. К. Макутова НАН України».

САЛАМАХА Віталій Русланович – аспірант Національного наукового центру «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса».

СЕЛЮКОВ Вадим Сергійович – доктор юридичних наук, доцент, доцент кафедри адміністративної діяльності навчально-наукового інституту № 3 Харківського національного університету внутрішніх справ.

СІТАЛО Оксана Миколаївна – старший викладач кафедри юридичних дисциплін Сумської філії Харківського національного університету внутрішніх справ.

СТАХОВСЬКИЙ Тарас Васильович – аспірант Харківського національного університету внутрішніх справ.

СУП Євген Юрійович – кандидат юридичних наук, докторант Національного наукового центру «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса».

СЯДРИСТИЙ Андрій Олексійович – старший викладач кафедри юридичних дисциплін Сумської філії Харківського національного університету внутрішніх справ.

ТУРСЬКА Валерія Миколаївна – аспірантка Національного аерокосмічного університету імені М.Є. Жуковського «Харківській авіаційний інститут».

УСАТИЙ Віталій Олександрович – кандидат юридичних наук, докторант Національного наукового центру «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса».

ХАРКЕВИЧ Ігор Петрович – аспірант кафедри теорії та історії держави і права Університету економіки та права «КРОК».

ХАТНЮК Юрій Анатолійович – кандидат юридичних наук, доцент, Львівський державний університет внутрішніх справ.

ХРИСТИНЧЕНКО Надія Петрівна – докторка юридичних наук, професорка завідувачка кафедри адміністративного права, інтелектуальної власності та цивільно-правових дисциплін Київського університету інтелектуальної власності та права Національного університету «Одеська юридична академія».

ЦИПЛІЦЬКИЙ Дмитро Олегович – аспірант Національного наукового центру «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса».

ЧЕРЕВКО Кирило Олександрович – кандидат юридичних наук, доцент, професор кафедри кримінального права і кримінології навчально-наукового інституту № 1 Харківського національного університету внутрішніх справ.

ЧОРНОМАЗ Оксана Богданівна – кандидат юридичних наук, доцент, Львівський державний університет внутрішніх справ.

ЧЕРВЯКОВ Олександр Іванович – кандидат юридичних наук, Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого.

ШЕВЧУК Тетяна Анатоліївна – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри кримінального права і кримінології навчально-наукового інституту № 1 Харківського національного університету внутрішніх справ.

ЩЕРБАК Костянтин Володимирович – аспірант Харківського національного університету внутрішніх справ.

ЯКИМОВИЧ Роман Іванович – аспірант кафедри криміналістики, детективної та оперативно-розшукової діяльності Національного

університету «Одеська юридична академія».

ЯЩЕНКО Андрій Миколайович – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри кримінального права і кримінології навчально-наукового інституту № 1 Харківського національного університету внутрішніх справ.

ДО УВАГИ ЧИТАЧІВ

ВИМОГИ до оформлення наукових статей, що публікуються в збірнику наукових праць «Вісник Кримінологічної асоціації України»

1. Загальні вимоги до структури наукових статей

- постановка проблеми в загальному вигляді, визначення мети;
- аналіз останніх досліджень, у яких започатковано вирішення цієї проблеми й на які спирається автор, виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми, яким присвячено цю статтю;
- виклад основного матеріалу;
- висновки із цього дослідження або рекомендації щодо поліпшення ситуації, що склалась, чи вирішення існуючої проблеми.

2. Вимоги до оформлення тексту наукових статей

- обсяг статті/публікації (назва статті, відомості про автора, текст статті, використані матеріали, анотація, ключові слова), як правило, не повинен перевищувати 15 сторінок (інтервал – 1,5, шрифт Times New Roman, кегль 14, поля: верхнє, нижнє, праве, ліве – 2 см);
- перший рядок (ліворуч) – УДК статті;
- другий рядок (ліворуч) – фото, ім'я, по батькові, прізвище автора (співавторів) (шрифт напівжирний);
- третій (за необхідності) і четвертий рядки (ліворуч) – науковий ступінь, вчене звання, почесне звання, членство в НАПрН України (за наявності), місце роботи автора (співавторів);
- нижче (посередині рядка) – назва публікації великими літерами (шрифт напівжирний);
- коротка (150 слів) анотація українською мовою з ключовими словами (5–7 слів);
- текст статті – через 2 інтервали;
- СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання»;
- коротка анотація (150 слів) та ключові слова (5–7 слів) англійською мовою;
- посилання у тексті здійснюються посторінково (посторінкові виноски) з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015

«Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання».

2. **Вимоги до надання матеріалів до редакції**

До редакції мають подаватись такі матеріали:

- роздрукований примірник наукової статті (підписаний у кінці автором, із зазначенням дати надання статті до редакції). На час дії воєнного стану ця вимога є факультативною;
- електронний варіант статті;
- довідка про автора (співавторів) із зазначенням П. І. Б. (повністю), наукового ступеня, вченого звання, членства в НАПрН України (за наявності), місця роботи й посади, контактного номера телефону, електронної пошти та поштової адреси з індексом, на яку необхідно направити примірник збірника наукових праць, розділу наукового збірника (нижче перелічено розділи), в якому доцільніше розмістити статтю;
- фото автора 3.5x4.5 у форматі jpg.

Усі матеріали підлягають обов'язковому рецензуванню членами редакційної колегії.

Усі матеріали мають надсилатися на електронну пошту (kpik.univd@gmail.com).

ТЕРМІНИ ПОДАННЯ МАТЕРІАЛІВ ДО РЕДАКЦІЇ:

Вісник КАУ № 1	Вісник КАУ № 2	Вісник КАУ № 3
до 10 квітня	до 10 вересня	До 10 грудня

Відповідальність за достовірність поданої інформації та використаних джерел покладається на авторів. Редколегія залишає за собою право повертати матеріали авторам для виправлення виявлених помилок і доопрацювання, скорочувати та редагувати надані тексти.

Авторів поінформовано про те, що електронна копія журналу безоплатно розміщується у відкритому доступі на сайті Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського НАН України в розділі «Наукова періодика України», а також на офіційному сайті видання (<https://visnikkau.webnode.com.ua>).

Розділи збірника наукових праць:

1. Стаття номера.
2. Сучасні теоретичні та прикладні проблеми кримінального права.
3. Сучасні теоретичні та прикладні проблеми кримінології.
4. Сучасні теоретичні та прикладні проблеми кримінально-виконавчого права.
5. Питання кримінальної юстиції.
6. Кримінологічна безпека у міждисциплінарній оптиці.
7. Відгуки та рецензії.
8. Інституційні трансформації у фокусі правничих студій.

Адреса:

61080, Харківська обл., м. Харків, просп. Льва
Ландау, 27, Харківський національний університет
внутрішніх справ, корп. 4, каб. 407.

Контактні телефони:

+38 (050) 954-72-28, Орлов Юрій Володимирович

Більш детальна інформація міститься на офіційному веб-сайті
збірника наукових праць
«Вісник Кримінологічної асоціації України»
<http://vca.univd.edu.ua/index.php/vca>

Наукове видання

ВІСНИК КРИМІНОЛОГІЧНОЇ АСОЦІАЦІЇ УКРАЇНИ

Збірник наукових праць
№ 3 (33) 2024

Українською та англійською мовами

Свідоцтво про державну реєстрацію: Серія КВ № 18944-7734ПР

Редколегія не завжди поділяє погляди авторів публікацій.

За достовірність наукового матеріалу, професійного формулювання, фактичних даних, цитат, власних імен, географічних назв, а також за розголошення фактів, що не підлягають відкритому друку, тощо відповідають автори публікацій.

Електронна копія збірника безоплатно розміщується у відкритому доступі на сайті Національної бібліотеки України імені В.І.Вернадського Національної академії наук України у розділі «Наукова періодика України», а також на офіційному сайті видання (<http://vca.univd.edu.ua/index.php/vca>).

Переклад англійською: *авторський*
Дизайн обкладинки, верстка: *А. С. Тяпкін*

Підписано до друку 30.12.2024 р. Формат 70×100 1/16. Папір офсетний.
Ум. друк. арк. 22,43. Обл. вид. арк. 20,1. Наклад 50 прим.

Видавець і виготовлювач –
Харківський національний університет внутрішніх справ, 61080,
Україна, м. Харків, просп. Льва Ландау, 27. Тел.: +38 (057) 7398-031.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3087 від 22.01.2008